

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Pravni fakultet Osijek
Faculty of Law Osijek

KLASA: 003-08/21-02/1
URBROJ: 2158/95-07-21-12
U Osijeku, 30. rujan 2021.

**Rezultati anketiranja studenata u
odlaznoj Erasmus+ mobilnosti
RUJAN 2021.**

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. ERASMUS+ I DRUGI PROGRAMI RAZMJENE.....	1
3. OSTVARENA MOBILNOST.....	3
4. USPOREDBE S PRAVNIM FAKULTETOM OSIJEK.....	4
5. OCJENE PROGRAMA ERASMUS+ I PRIMLJENE PODRŠKE.....	8
6. OPĆENITI KOMENTARI ISPITANIKA.....	10

1. UVOD

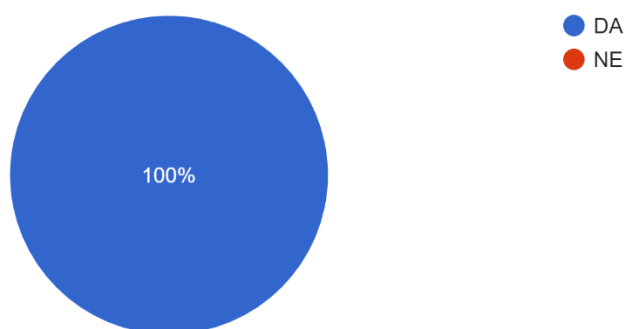
Anketiranje odlaznih studenata unutar Erasmus+ programa međunarodne mobilnosti provedeno je dva puta, pri čemu je prva anketa (iz 2020. godine) obuhvatila sve odlazne studente Pravnog fakulteta Osijek od pristupanja programu pa do akademske godine 2018./2019.; a druga (ova iz 2021. godine) poslana je studentima koji su u programu sudjelovali nakon tog vremena te koji su prema rasporedu trebali ostvariti ili barem započeti mobilnost u vrijeme anketiranja.

Svim anketiranim studentima predmetna je međunarodna mobilnost bilo prvo sudjelovanje u Erasmus+ programu, ali i prva međunarodna mobilnost općenito - nisu koristili druge programe.

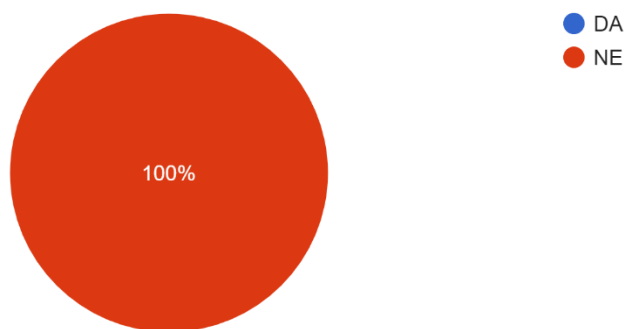
Anketa je izrađena u suradnji Erasmus+ koordinatora, Povjerenstva za kvalitetu te Ureda za kvalitetu, koji je i proveo istraživanje. Anketiranjem je zabilježeno 5 valjanih i korisnih unosa studenata, a odgovori i komentari ispitanika ostavljeni su u izvornom obliku.

2. ERASMUS+ I DRUGI PROGRAMI RAZMJENE

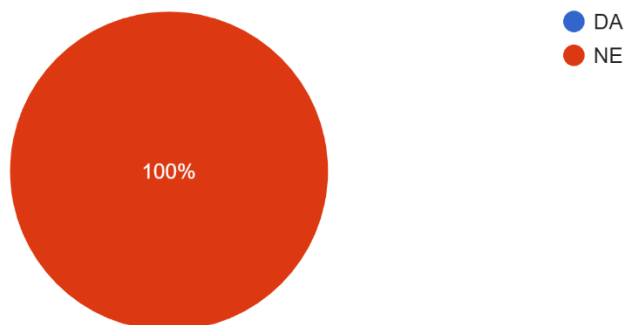
1. Je li Vam ovo bilo prvo sudjelovanje u programu mobilnosti Erasmus+?

2. Jeste li ranije imali neuspješnih prijava za sudjelovanje?

3. Jeste li sudjelovali u nekim drugim programima međunarodne mobilnosti? Ako da, kojim?

4. Što Vas je potaklo na korištenje programa mobilnosti (Erasmus+ ili nekih drugih)? Molimo da ukratko navedete razloge prijave.

- učenje stranih jezika, upoznavanje novih ljudi, boravak u drugoj državi, mogućnost posjećivati mnoga mjesta u državi u kojoj boravim...
- Nova iskustva
- Interes za tim na koji način provode predavanja, kakav im je sadržaj kolegija, upoznavanje nove kulture
- Novo iskustvo, mogućnost studiranja na engleskom jeziku, učenje novog jezika te studijski program (zanimljivi predmeti) na stranom sveučilištu.
- Smatram da Erasmus+ program pruža jedinstvenu priliku za stjecanje novih iskustava u području prava te aktivnu primjenu postojećih u multikulturalnom okruženju.

5. Za Erasmus+ program sam saznao/saznala:

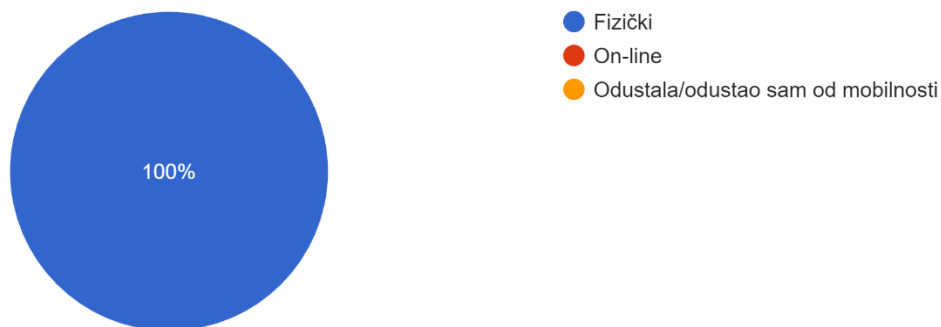
- od nastavnika na Fakultetu
- na društvenim mrežama
- od kolega/prijatelja
- od kolega/prijatelja
- iz klasičnih medija

3. OSTVARENA MOBILNOST

1. Na kojem ste stranom visokom učilištu koristili program mobilnosti Erasmus+? (molimo svakako upisati državu, te ako je moguće naziv sveučilišta ili sastavnice)

- Universitat des Saarlandes, Njemačka
- Ludwig Maximilians Universität Njemačka
- Károli Gáspár Reformed University Budimpesta, Mađarska
- Károli Gáspár Református Egyetem, Mađarska
- Université Libre de Bruxelles (ULB)- Faculté de Droit et de Criminologie, Brussels, Belgija

2. Jeste li u mobilnosti sudjelovali fizički ili on-line?

3. Koliko mjeseci je trajala Vaša Erasmus+ mobilnost (0 ukoliko ste odustali)?

- 6
- 1 (čini se da se radi o mobilnosti u tijeku)
- 3
- 3
- 12

4. Molimo Vas da navedete pozitivna iskustva stečena tijekom Vašeg sudjelovanja u programu Erasmus+:

- učenje jezika, upoznavanje ljudi, putovanje
- Jos ih sticem
- Koordinatorica s drugog fakulteta je odlična , na svaki problem odmah je reagirala, organizacija predavanja je super, profesori su jako pristupacni i izlaze u susret u određenim situacijama, nema napetih odnosa, trudili su se da dobijemo određena znanja ne samo na fakultetu, nego i izvan njega
- Cijelo iskustvo je bilo pozitivno.
- Pozitivnih iskustava bilo je zaista mnogo. Istaknula bih slijedeće: trud profesora (i fakulteta generalno) da nam boravak i u ovim izvanrednim okolnostima ostane u pozitivnom sjećanju, mogućnost slušanja predmeta kojih nema u ponudi Fakulteta u Osijeku, unaprijeđenje jezičnih vještina (mogućnost pohađanja intenzivnog tečaja francuskog jezika). Vrijedi spomenuti i kolege koji su svojim vedrim raspoloženjem i korisnim savjetima uljepšali boravak u Brusselsu.

5. Molimo Vas da navedete negativna iskustva stečena tijekom Vašeg sudjelovanja u programu Erasmus+:

- sve u vezi dokumentacije, prijava boravišta, prijava na fakultet, upis predmeta, sve je jednostavno prekomplikirano za stranog studenta
- Nisam imala negativna iskustva. Kao malo stresnije iskustvo je odlazak na mobilnost usred pandemije i neizvjesnost kako će se nastava odvijati i funkcionirati.

6. Je li, i na koje načine, pandemijska situacija utjecala na ostvarivanje Vaše međunarodne mobilnosti (na primjer, je li na neki način otežano ostvarivanje, jeste li morali pomaknuti vrijeme ili promijeniti način ostvarivanja mobilnosti, ili je čak otkazati...)?

- otežala je jer bi vjerojatno papirologija sva bila jednostavnija, ovako sve se mora od kuće preko računala, a jednostavno je prekomplikirano. osim toga nekih aktivnosti nema, ne može se putovati, neka predavanja su online, za neke događaje treba priložiti negativan test...
- Ne, sve je stvar volje.
- Ne, sve se odvija kako je planirano
- Mobilnost je bila ostvariva, jedino što se predavanja nisu održavala uživo već online pomoću platforme zoom i google meets.
- Pandemijska situacija nije utjecala na ostvarivanje moje mobilnosti.

4. USPOREDBE S PRAVNIM FAKULTETOM OSIJEK

1. U odnosu na Pravni fakultet Osijek, što smatrate prednostima ustanove u kojoj ste ostvarili mobilnost?

- učenje prava i pravnih termina na stranim jezicima, samim time i bolje šanse za zapošljavanje, osim toga blizina svim europskim institucijama, ali to je geografski nedostatak koji se ne može promijeniti, ali promijeniti se može i moralo bi, svijest o važnosti stranih jezika i učenje tih jezika jer to je meni trenutno veliki defekt koji pokušavam nadomjestiti intenzivnim učenjem
- Aspolutno cijeli koncept fakulteta i predavanja
- Nema konkretno neke prednosti, bilo je super i novo iskustvo o tome kako se sam proces studiranja odvija u drugim državama
- Način izvođenja nastave i kontakti/komunikacija sa studentima je više otvorenija. Sama ustanova je omogućila studentima besplatan pristup Office365+ koji traje cijelu akademsku godinu.
- Université Libre de Bruxelles koristi studentsku platformu zvanu Université Virtuelle de l'ULB koja sadržava snimke i materijale svih predavanja, služi za komunikaciju sa profesorima i predaju radova. Također, sinkronizirana je sa Microsoft Teamsom na kojem su se održavala većina on-line predavanja. Smatram da je takva platforma u ovim izvanrednim okolnostima izuzetno korisna i bilo bi lijepo kada bi Pravni fakultet u Osijeku koristio platformu sličnog tipa.

2. Što Vas se posebno dojmilo u nastavnom procesu partnerskog visokog učilišta? Koje uočene razlike u nastavi (bilo on-line, bilo klasičnoj) biste voljeli vidjeti na Pravnom fakultetu Osijek?

- što se tiče nastave jako slično sve, naši profesori rade također jako kvalitetno
- Prakticne dijelove nastave, više profesora odvjetnika koji imaju praktični dio znanja u toj silnoj teoriji koju predavaju
- Profesori su prijateljski nastrojeni s potrebnom dozom autoriteta, zna se sto se ne smije ali isto tako puno smo vise bili otvoreni za medusobnu komunikaciju i suradnju jer i da se 'lupi glupost' oni su tu da nas nauce, no trazili su sudjelovanje
- Interakcija profesora sa studentima te raspravljanje o zanimljivim temama, te ne striktno držanje programa nastave.
- Pozitivno me iznenadila struktura samih predmeta. Većina ispita su open book što ne znači da su predmeti lakši za položiti u odnosu na klasičan način polaganja ispita. Profesori traže aktivno primjenjivanje stečenog znanja na aktualne situacije koje se trenutno događaju u svijetu. Navela bih primjer dva predmeta koja sam imala priliku slušati: Data Law i International Public Law. U sklopu prvog predmeta, Data Law, cijeli semestar smo radili na provjeri usklađenosti COVID aplikacija sa GDPR-om. Bili smo podijeljeni u timove te je svaki tim bio zadužen za analizu aplikacije jedne zemlje. Nakon toga smo trebali provjeriti radove suprotnih timova što je nosilo 40% ocjene. 60% ocjene nosio je samostalan projekt u kojem nam je zadatak bio provjeriti usklađenost Politika privatnosti vodećih kompanija poput Amazona, Twittera, Facebooka i sl. Predmet je bio izuzetno

koristan i iako nije bilo klasičnog ispita, imam dojam da sam stekla vještine koje ću kao budući pravnik moći primjenjivati u profesionalnom okuženju. U sklopu International Public Law-a analizirali smo aktualne slučajeve iz područja međunarodnog prava poput: "Women's rights in Saudi Arabia", "Migration in the Mediterranean Sea", "Conflict in Nagorno-Karabakh". Svaki slučaj je pokrivaio jedan dio područja međunarodnog prava te smo koristeći aktualne primjere naučili kako primjenjivati različite međunarodne konvencije, sporazume i ugovore na konkretnu situaciju

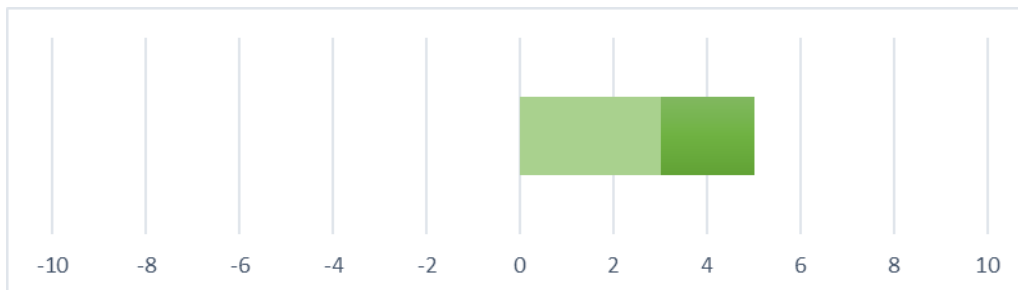
3. Koje izvannastavne aktivnosti ili mogućnosti ste zapazili na partnerskom visokom učilištu? Biste li neke od njih voljeli vidjeti i na Pravnom fakultetu Osijek?

- odlazak na sud ili druge institucije kad profesori sudjeluju u nekim događajima, tad obavijeste i studente koji također mogu doći i to im se vrednuje kao dolazak na predavanje, a za studenta jako korisno
- Za početak druželjubivost i izlazak iz okvira pravnog fakulteta što se tiče udruga i aktivnosti. Nema podjela između smjerova i fakulteta. To je nešto što našim kolegama itekako nedostaje kao svjesnost da pravni fakultet nije centar svijeta i da to što pohađaju pravni fakultet ne znači da su bolji od ostatka. I prije svega kolegijalnost u svemu tome. Pozitivno natjecanje je super stvar ali vrsta natjecanja koja se odvija na Pravnom fakultetu među kolegama je toksična.
- Koordinatori često organiziraju izlete sa studentima, razgledavanje gradova. Osim toga za vrijeme praznika imaju tzv training week gdje se studenti prijavljuju za različite aktivnosti cisto radi bolje komunikacije i opustenosti s profesorima (prezentacije različite tematike nevezane za materiju gradiva)
- Konkretno tzv. trening week - gdje studenti tokom 1 tjedna nemaju klasičnu nastavu (predavanja) već su u mogućnosti izabrati 2 ili više predmeta od općeg interesa, npr. rimska arhitektura, joga, upoznavanje kulture, posebni tour guide gradom, predavanje o nekom određenom povijesnom događaju itd.
- Nažalost, uslijed pandemijskih okolnosti i nepovoljne situacije u Belgiji, nisam imala priliku sudjelovati u izvanastavnim aktivnostima (kojih u normalnim okolnostima ima puno).

Sljedeća pitanja, na koja su ispitanici davali bročane ocjene, obrađena su na način da su odgovori projicirani na grafove Likertove skale, s vrijednostima od -2 boda odnosno 2 boda za odgovore da je neka ustanova „puno“ ili „znatno“ bolja, a -1 odnosno 1 bod za odgovore da je neka ustanova „malo“ ili „nešto“ bolja. Najmanje i najveće moguće vrijednosti ocjena su dakle -10 i 10 za pet zabilježenih unosa u anketu.

U grafovima su zabilježeni odgovori prikazani u negativnom ili pozitivnom dijelu skale, i to označeni nijansama plave za odgovore koju prednost daju Pravnom fakultetu Osijek, odnosno nijansama zelene za odgovore koji prednost daju instituciji domaćinu. Neutralne su ocjene prikazane sivom bojom, i to na način da su raspoređene ravnomjerno s obje strane grafa.

4. Molimo da prema vlastitim iskustvima usporedite provođenje on-line komponente nastave na partnerskoj ustanovi i na Pravnom fakultetu Osijek.

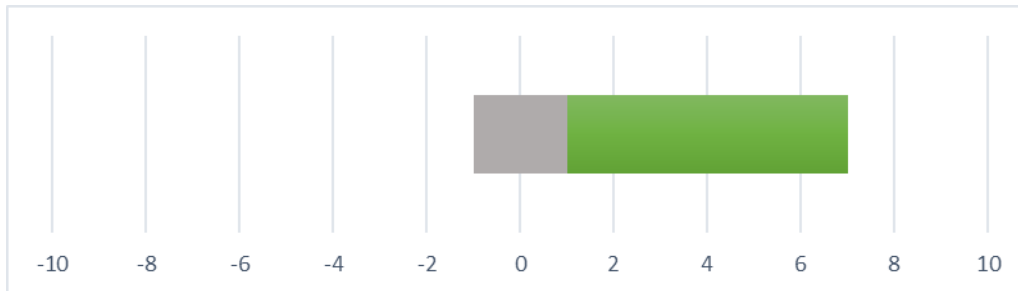

Ovdje su dva ispitanika odgovorila da je on-line nastava puno bolja na partnerskoj ustanovi, dva da je ona malo bolja, a jedan ispitanik nije mogao procijeniti.

Svoje su odgovore obrazložili ovako:

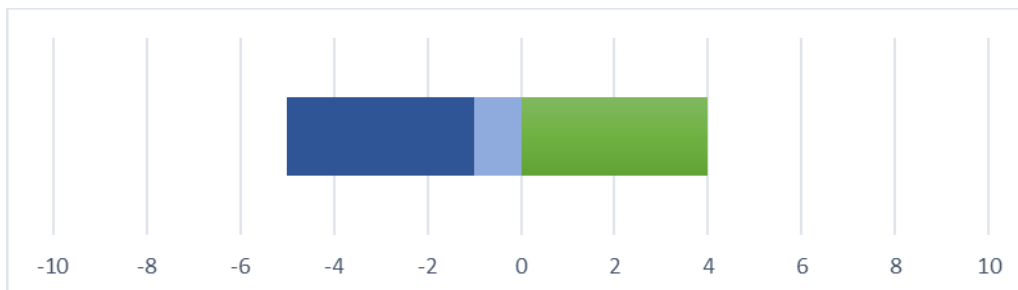
- osim Power Point prezentacija koje nam profesori postavljaju na platforme preko kojih rade, oni stavljaju i videe s objašnjenjima. znaci sami se snime da mi to mozemo pregledavati, tako da to bude bas lijepo obasljeno, skoro kao na predavanju uzivo
- Više interakcije umjesto pukog nabiranja
- Ne brzaju s predavanjima nego određenim tempom i puno prostora za objasnjanje nejasnoca i pitanja, koriste dosta primjera

5. Molimo da prema vlastitim iskustvima usporedite kvalitetu vannastavne on-line interakcije s nastavnicima (konzultacije, pružanje tehničkih informacija, i slično) na partnerskoj ustanovi i na Pravnom fakultetu Osijek:

Tri studenta smatraju da su nastavnici puno dostupniji nego na Pravnom fakultetu Osijek, a dva da je dostupnost podjednaka.

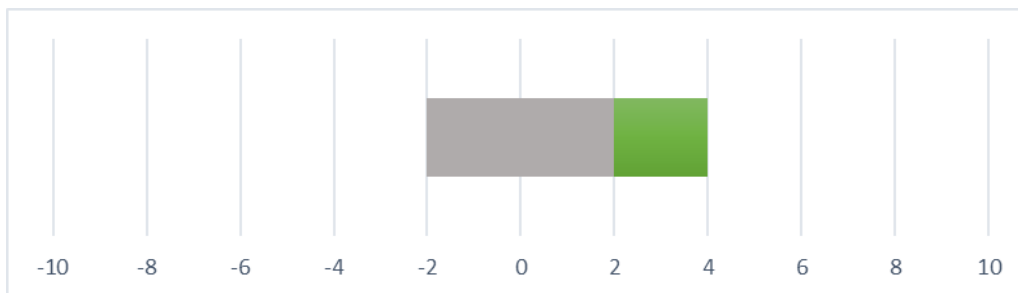
6. Molimo da prema vlastitim iskustvima usporedite kvalitetu prilagodbe administrativnih i stručnih službi epidemiološkoj situaciji na partnerskoj ustanovi i na Pravnom fakultetu Osijek:

Kod ovog pitanja dojmovi studenata su podijeljeni, ali ipak blago na strani našeg fakulteta: po dvoje ih smatra da su službe znatno bolje prilagođene kod obje ustanove, dok jedan ispitanik smatra da je stanje nešto bolje kod Pravnog fakulteta Osijek. Svoj odgovor su obrazložili kako je navedeno niže, uz prijedloge administrativnim i stručnim službama Pravnog fakulteta Osijek:

- ne znam za inozemne studente koji dolaze na Pravos, ali za mene koja studiram tamo od prvog dana sva administracija je jednostavna i uglavnom brza (osim upisa, ali jasno da je tako jer nas ima puno), dok administrativni dio na sveučilištu na koje sam došla me nekoliko puta doveo do razmišljanja o odustanku
- Izuzetno sam zadovoljna sa stručnim službama u Osijeku
- Jako brzo odgovaraju na upite, u slučaju problema odmah se konzultiraju sa svim potrebnim osobama i prosljeđuju info, sve su uvijek na vrijeme obavili bez cekanja i odlaganja
- Stručne službe znatno bolje funkcioniraju on-line na PRAVOS. Odgovori na postavljene upite i generalno funkcioniranje administrativnih i stručnih služba znatno je bolje na Pravnom Fakultetu u Osijeku

7. Epidemiološke i higijenske mjere te mjere socijalnog distanciranja, kako su provođene na instituciji partneru, su činile da se osjećate:

Jedan se ispitanik osjećao znatno sigurnije na ustanovi domaćinu, dok ostalo četvero smatra da se epidemiološke mjere provode podjednako kvalitetno i na Pravnom fakultetu Osijek.

Svoje su odgovore obrazložili ovako:

- oba fakulteta pridržavaju se mjera i propisa
- Puno više discipline i poštivanje mjera. Ali to negdje nije do fakulteta već i do same države
- Manje vise su iste mjere
- Fakultet je tijekom mog boravka prolazio različite stupnjeve ovisno o epidemiološkoj situaciji. Primjerice, žuti stupanj je označavao pojačane mjere sigurnosti tijekom kojih je bilo moguće izvođenje seminarske nastave. Crveni stupanj je označavao visoke mjere sigurnosti tijekom kojih je izvođenje nastave u potpunosti bilo on-line. Redovito i pravovremeno smo bilo obaviješteni o promjeni stupnja i načinu održavanja nastave i ispita.

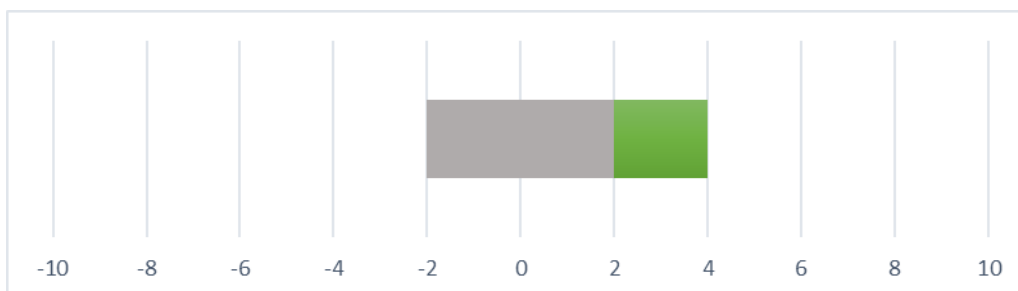
5. OCJENE PROGRAMA ERASMUS+ I PRIMLJENE PODRŠKE

Za sljedeći blok pitanja ispitanici su za navedene tvrdnje izražavali svoje slaganje ili neslaganje. U grafovima su zabilježeni odgovori prikazani u negativnom ili pozitivnom dijelu skale, i to označeni nijansama narančaste za neslaganje odnosno nijansama zelene za slaganje.

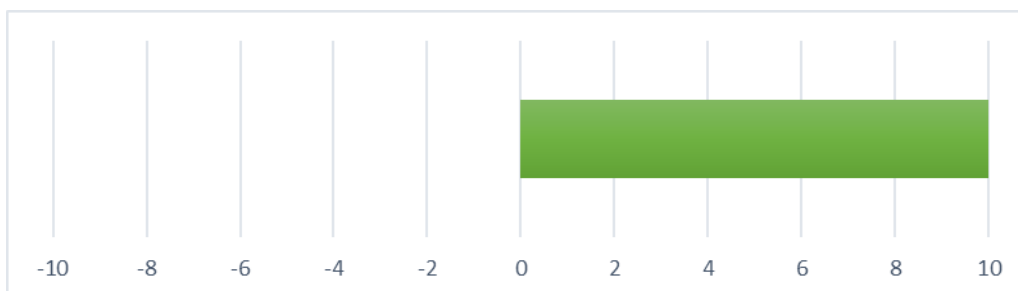
Kao i u prethodnom poglavlju najmanje i najveće moguće vrijednosti ocjena su -10 i 10 za pet zabilježenih unosa u anketu, a neutralne su ocjene (3) prikazane sivom bojom, i to na način da su raspoređene ravnomjerno s obje strane grafa.

„Molimo Vas da u ovom pitanju ocijenite sljedeće stavove prema sljedećem tumačenju (1 - ne slažem se, 5 slažem se, 0 nemam mišljenje ili nije primjenjivo na moju mobilnost ili mobilnost nije ostvorena)“

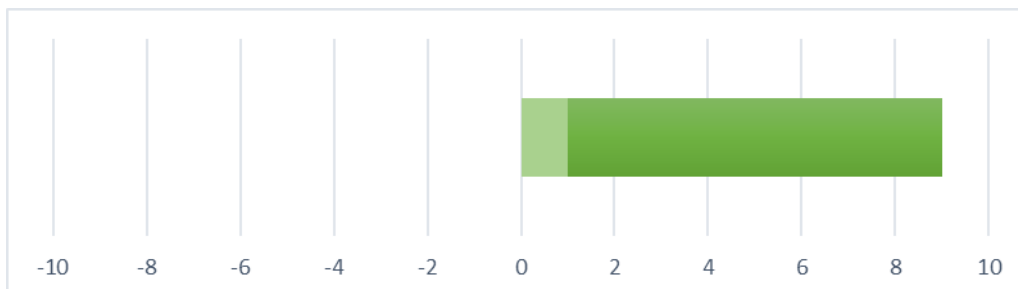
1. Kvalitetno sam informiran/a o mogućnostima programa Erasmus+ od strane matične institucije.

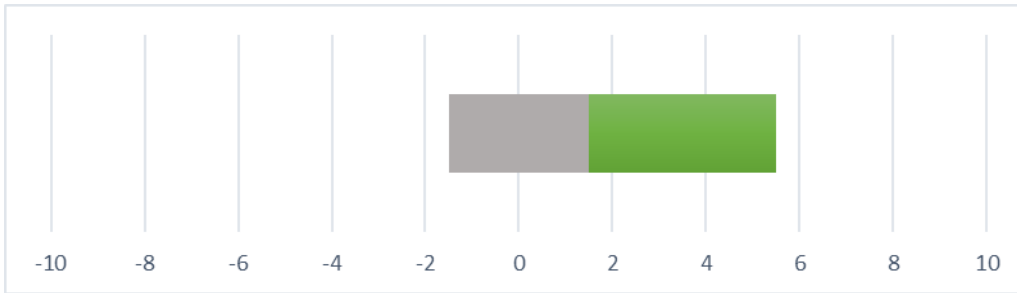
2. Posjet sastavnici partnerskog sveučilišta doprinio je poboljšanju mojeg znanja i kompetencija.

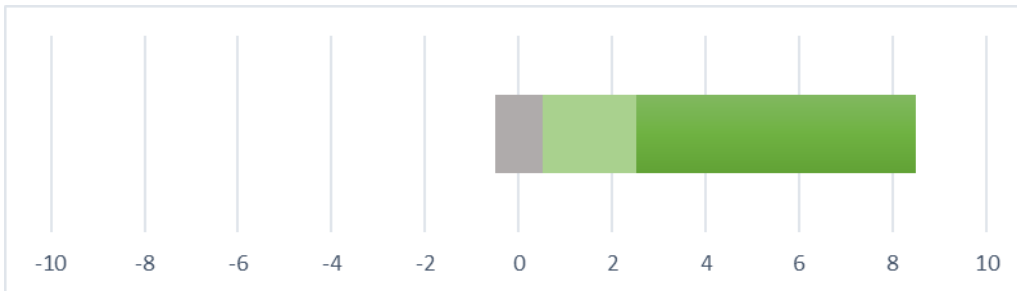
3. Sastavnica partnerskog sveučilišta uživa respektabilan akademski položaj.

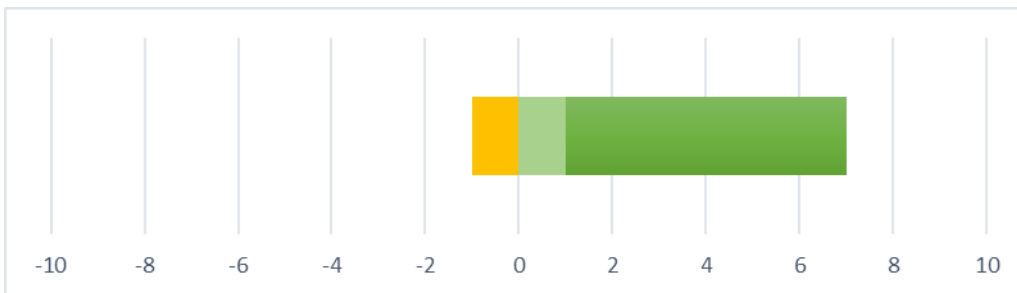
4. Zadovoljan/a sam radom Erasmus koordinatora matične institucije.

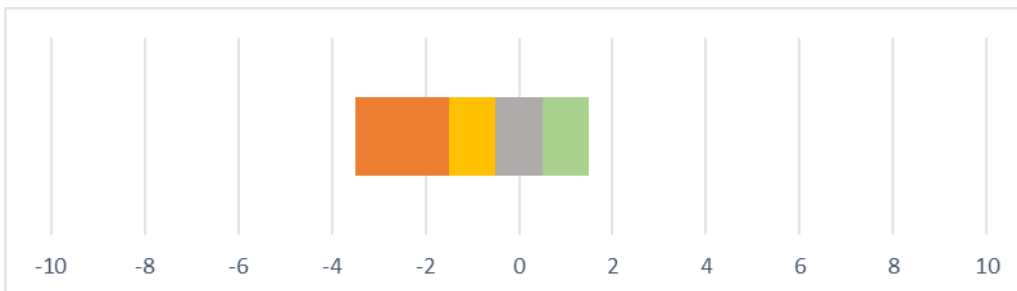
5. Zadovoljan/a sam radom Erasmus koordinatora institucije domaćina.

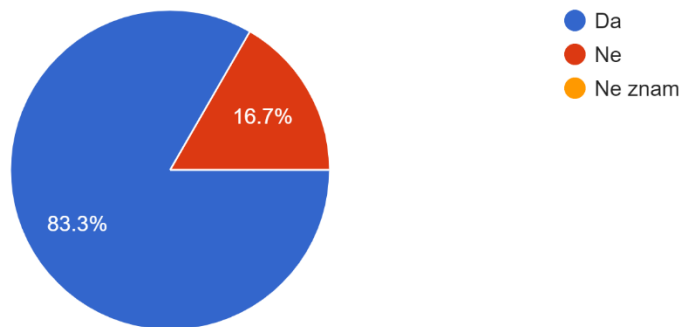
6. Zadovoljan sam gostoprimstvom i smještajem.

7. Financijska potpora bila je dostatna i primjerena.

8. Pravni fakultet Osijek partner je 40-ak stranih sveučilišnih sastavnica. Smatrate li to dostatnom brojkom za dobar odabir mjesta za provedbu mobilnosti?

9. Molimo navedite Sveučilište koje biste preporučili svojim kolegama za prijavu na korištenje programa mobilnosti ili koje smatrate da bi trebalo uključiti u popis ustanova partnera.

- Njemačka jača i respektibilnija od ponuđenih kao što je Ludwig Maximilians Universität i Goethe institut u Frankfurtu. Ali može se i bez partnerskog ugovora ostvariti mobilnost.
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Université catholique de Louvain, Maastricht University, Tilburg University, Utrecht University

6. OPĆENITI KOMENTARI ISPITANIKA

Mogućnost unosa dodatnog i općenitog komentara, odnosno komentara slobodne tematike, iskoristila su dva ispitanika.

1. Želite li još nešto istaknuti ili komentirati? Jesmo li Vas propustili upitati nešto Vama važno? Molimo da svoj komentar unesete niže.

- Postupanje stranog Sveučilišta (u osobnom slučaju; Károli Gáspár Református Egyetem) te osoblja prema Erasmus studentima i tokom cijele COVID situacije je za svaku pohvalu. Od same organizacije, rješavanja papirologije, dolaska i odlaska bili su od velike pomoći. Također prilikom dolaska su sami organizirali i financirali smještaj studenata za 10 dana karantene. Što se tiče bilo kakvih pitanja i povratnih informacija bili su na raspolaganju skoro pa 0/24.
- Hvala na prilici za sudjelovanjem u anketi. Pitanja su obuhvatila sve važne aspekte mog studijskog boravka i bila su lijepa prilika da podijelim svoje dojmove kroz anketu ovakvog tipa.